

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor of Science in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie (academisch gerichte bachelor) van de Provinciale Hogeschool Limburg in samenwerking met de Universiteit Hasselt**

datum

19 maart 2014

onderwerp

Definitief accreditatierapport en

-besluit

(001424)

bijlage

1

1. Inleiding

Bij brief van 7 januari 2013 heeft het instellingsbestuur van de Provinciale Hogeschool Limburg te Hasselt een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor of Science in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie (academisch gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 7 januari 2013 en ontvankelijk verklaard op 21 februari 2013.

De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Prof. dr. Léon Plaghki, emeritus fysische geneeskunde en revalidatiegeneeskunde, UCLouvain, voorzitter van de visitatiecommissie Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie in 2004 (VLIR);

Leden:

- Dhr Stefaan Peeters, zelfstandig kinesitherapeut-manueel therapeut, co-voorzitter van de Nederlandstalige vleugel van AXXON, beroepsorganisatie in de kinesitherapie;
- Prof. dr. Patrick Alfons Willems, professor in de biomechanica, Vice-decaan Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, UCLouvain;
- Prof. dr. Ineke Wolfhagen (onderwijsdeskundige), Associate Professor, universitair hoofddocent capaciteitsgroep onderwijsontwikkeling en onderwijsresearch, Universiteit Maastricht;;
- Marie Vandekerckhove (student-lid), bachelorstudent in de Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie, KHBO.
- Lisa Pernet (student-lid), masterstudent in de Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie, VUB.
- Katrijn Boey (student-lid), masterstudent in de Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie, specialisatie in de Pediatrie, KU Leuven.
- Pieter Van Bossuyt (student-lid), masterstudent in de Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie, optie manuele therapie, Artesis.

Pagina 2 van 15 Secretaris:

- Dhr. Dries Froyen, stafmedewerker van de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse HogescholenRaad (VLHORA) trad op als projectbegeleider en secretaris voor deze visitatie.

De visitatie heeft plaatsgevonden van 20 maart 2012 tot 22 maart 2012. Het visitatierapport dateert van december 2012.

2. Formele overwegingen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschafte inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De commissie beoordeelt het facet 'niveau en oriëntatie van de opleiding' als goed. Zij constateert dat de opleiding studenten vanuit een 'evidence based' benadering de basis wil meegeven in het domein van de kinesitherapie, met het oog op instroom in de masteropleiding REVAKI. De opleiding benadrukt daarbij de multidisciplinaire en internationale aspecten van het domein en vertrekt vanuit het biopsychosociale model. De commissie is positief over de opdeling van het opleidingsprofiel in drie rollen: zorgverlener, manager en wetenschapper/beroepsinnovator, die vergelijkbaar zijn met de rollen zoals ook tot stand gekomen binnen de Nationale Raad voor de Kinesitherapie (NRK). Het opleidingsprofiel geeft volgens de commissie blijk van voldoende aandacht voor zowel professionele als academische competenties. De commissie stelt vast dat de opleidingsdoelstellingen in overeenstemming zijn met de decretale bepalingen. Het opleidingsprofiel beantwoordt volgens haar aan het niveau en de oriëntatie dat van een academische bacheloropleiding wordt verwacht. De opleiding heeft in haar opleidingsprofiel een competentie geformuleerd betreffende internationalisering en daarop een visie geformuleerd. De opleiding ambieert geen studentenmobiliteit in de bacheloropleiding vanwege de opvatting van de opleiding dat het niet vanzelfsprekend is om vergelijkbare opleidingsonderdelen te vinden binnen buitenlandse onderwijsinstellingen. De commissie erkent deze moeilijkheid maar suggereert de visie over internationalisering in een visietekst vast te leggen en meer concrete doelstellingen betreffende internationalisering in het opleidingsprofiel op te nemen.

Pagina 3 van 15 De commissie beoordeelt het facet 'domeinspecifieke eisen' als voldoende. Zij constateert dat de opleiding bij het opstellen van het opleidingsprofiel rekening heeft gehouden met referentiekaders als de Commissie Leybaert en het competentieprofiel van de kinesitherapeut NRK 2010. De commissie is van mening dat de doelstellingen van de opleiding voldoen aan de minimum eisen die de commissie geformuleerd heeft in het domeinspecifiek referentiekader. De commissie stelt vast dat het opleidingsprofiel tot stand komt in overleg met de leerlijnverantwoordelijken en de blokcoördinatoren en er ook terugkoppeling heeft plaatsgevonden naar het werkveld. Het werkveld, de medewerkers en de studenten zijn bekend met de doelstellingen van de opleiding. De commissie moedigt de opleiding aan om werk te maken van internationale benchmarking. Naar aanleiding van een vergelijking van haar opleidingsprofiel met dat van de bacheloropleiding aan de KU Leuven heeft de opleiding in het programma plaats ingeruimd voor wetenschappelijke doelstellingen. De commissie waardeert de profilering op het multidisciplinaire/geïntegreerde karakter van de opleiding en de sterke inzet op preventieve en coachende competenties. De commissie moedigt de opleiding aan om werk te maken van de internationale benchmarking van haar opleidingsprofiel.

Programma

De commissie beoordeelt het facet 'eisen professionele en academische gerichtheid' als goed. De commissie is positief over de competentieverwerking van wetenschappelijke vaardigheden, al vroeg in de bacheloropleiding. Doorheen de hele opleiding is er aandacht voor het verwerven van onderzoeksvaardigheden binnen de geïntegreerde leerlijn 'wetenschappelijk onderzoek in de revalidatiewetenschappen en kinesitherapie' (WOK). Tevens ziet de commissie dat de kennisontwikkeling van de studenten mede vorm krijgt door de indaling van het eigen onderzoek van de OP-leden in het studiemateriaal en in de lessen. De commissie stelt vast dat actuele, internationale vakliteratuur geïntegreerd is in de opleiding en al vroeg in de opleiding actief wordt gebruikt. Zij is van mening dat het programma aansluit bij de actuele wetenschappelijke ontwikkelingen in het domein en een sterke professionele gerichtheid, die volgens de commissie als troef kan worden uitgespeeld. Door het geïntegreerd onderwijs, met per blok afwisseling van theoretische onderdelen met praktijkonderdelen, garandeert de opleiding volgens de commissie de link tussen theorie en praktijk. Verder is het klinisch redeneren binnen het ICF-model volgens de commissie vanaf het begin sterk geïntegreerd in de opleiding. De opleiding houdt naar eigen zeggen vast aan de eerder gemaakte afspraak binnen OVUNHOKI om geen klinische stages te organiseren. Op aangeven van studenten en werkveld vraagt de commissie de opleiding na te gaan hoe de bachelorstudenten nog meer klinische ervaring kunnen opdoen in het laatste jaar van de bacheloropleiding, en hierbij ook een klinische stage te overwegen.

De commissie beoordeelt het facet 'relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma' als goed. Zij is van mening dat het programma een adequate vertaling is van de doelstellingen die de opleiding voor ogen heeft, en de studenten toelaat deze doelstellingen te bereiken. De commissie stelt vast dat het programma is opgebouwd aan de hand van drie thema's: het gezond functioneren, de pathologie en de revalidatie. In het eerste jaar van het modeltraject richt de opleiding zich op het gezonde functioneren door vooral ondersteunende basiswetenschappen aan te bieden. In het tweede jaar van het modeltraject komt kennis van de pathologie aan bod. De studenten voeren een mini-onderzoek uit en krijgen bijkomende wetenschappelijke vorming. Tot slot komen bewegingsactiviteiten, therapeutische gespreksvaardigheden en ethisch verantwoord denken en handelen aan bod.

Pagina 4 van 15 In het derde jaar van het modeltraject ligt de nadruk op de revalidatie. In een domeinoverschrijdend opleidingsonderdeel is aandacht voor geriatrische revalidatie. De opleiding biedt geen keuzemogelijkheden aan. De commissie is van mening dat het niveau van de leerstof adequaat is, maar vraagt de opleiding er wel over te waken dat de basiswetenschappen, zoals humane fysiologie en mechanica, voldoende aan bod blijven komen in de eerste bachelorjaren. De commissie is van mening dat de vereiste leerstof momenteel voldoende aan bod komt, maar wijst op de noodzaak om erover te waken dat in de toekomst geen essentiële elementen uit het programma zouden verdwijnen. De commissie stelt vast dat er door het geïntegreerd onderwijs, regelmatig vakoverschrijdende elementen in het curriculum aanwezig zijn en er veel aandacht is voor competentieontwikkeling. De commissie constateert dat de opleiding zich bewust is van het belang van internationalisering en dit vormgeeft door middel van internationalisation@home. Studenten worden al vroeg in de opleiding gestimuleerd om Engelstalige artikels te lezen en een presentatie over hun mini-onderzoek in het Engels te doen. Daarnaast is er aandacht voor het multiculturele aspect via een geïntegreerde interculturele/internationale leerlijn. De commissie moedigt de opleiding aan deze leerlijn verder uit te bouwen.

De commissie beoordeelt het facet 'samenhang van het programma' als goed. De opleiding is opgebouwd aan de hand van vier inhoudelijke leerlijnen: Neurologische en pediatrie revalidatie (NEP), Cardiorespiratoire en inspanningsfysiologische revalidatie (CRI), Musculoskeletale revalidatie (MSK) en Revalidatie in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Daarnaast loopt nog de leerlijn voor wetenschappelijk onderzoek (WOK). De commissie vindt de opbouw aan de hand van inhoudelijke leerlijnen duidelijk. De commissie stelt een duidelijke horizontale samenhang vast, mede door de leerlijnen, maar ook door de thematisering van ieder jaar van het modeltraject. De commissie is positief over de horizontale en verticale samenhang, die wordt bewaakt door intensief overleg binnen de blokplanningsgroepen en binnen de leerlijnen. De commissie is ook positief over het bewaken van de overlap en de samenhang door intensief overleg binnen blokplanningsgroepen en binnen de leerlijnen. De commissie stelt vast dat de opleiding de samenhang en de volgtijdelijkheid in de individuele programma's streng bewaakt. De studenten geven aan dat ze op zich tevreden zijn over de ondersteuning bij het samenstellen van hun individueel traject, maar vinden het, door het modulesysteem, moeilijk een individueel traject samen te stellen zonder lesvrije periodes.

De commissie beoordeelt het facet 'studielast' als voldoende. De opleiding voorziet een studielast van ongeveer 40 uur per week, waarvan 15 uur contactonderwijs en 25 uur zelfstudie. De commissie stelt vast dat de werkelijke studielast wordt bevraagd in de enquêtes per opleidingsonderdeel (EVA-blok bevraging) en in de exit-enquête. Op basis van de resultaten van twee EVA-blokken en een exit-enquête stelt de commissie vast dat de opleiding meent dat de begrote studielast overeenkomt met de werkelijke studietijd. De commissie stelt vast dat de studielast momenteel opgevolgd wordt via informele aftoetsing en het CPO. Door het systematisch overleg binnen het CPO slaagt de opleiding er volgens de commissie in de studielast goed op te volgen. Op basis van gesprekken met studenten constateert de commissie dat de studietijd als aanvaardbaar wordt beschouwd. De commissie merkt op dat de studielastverdeling binnen de individuele studietrajecten niet optimaal is en er door het modulesysteem binnen de individuele leertrajecten onderwijsvrije periodes ontstaan. De commissie vraagt dat de opleiding, met het vooruitzicht op een toename in het personeelsbestand, zoekt naar een organisatie van het programma waarbij de studenten zo weinig mogelijk periodes hebben die onderwijsvrij zijn. De commissie constateert dat de opleiding gestopt is met studielastmetingen maar deze wil herinvoeren

Pagina 5 van 15 zodra ze over voldoende middelen beschikt. De commissie moedigt de opleiding aan deze ambitie te realiseren, en adviseert de studietijdmetingen niet als vervangend maar als aanvullend voor het CPO te beschouwen. De commissie stelt vast dat de opleiding zicht heeft op de studiebelemmerende en/of -bevorderende factoren en is over het algemeen tevreden over hoe de opleiding hiermee omgaat. Zij constateert echter dat de organisatie en communicatie binnen de opleiding aandachtspunten zijn.

De commissie beoordeelt het facet 'toelatingsvoorwaarden' als voldoende. Zij stelt vast dat de opleiding de decretaal voorziene toelatingsvoorwaarden voor de bacheloropleiding hanteert. Abituriënten die niet voldoen aan de algemene toelatingsvoorwaarden, zoals beschreven in de onderwijsreglement, worden onderworpen aan een toelatingsonderzoek. De procedures omtrent toelatingsvoorwaarden zijn volgens de commissie duidelijk omschreven. De commissie is van mening dat de opleiding studenten duidelijk informeert over de moeilijkheidsgraad van de opleiding, en de haalbaarheid op basis van de vooropleiding. De opleiding hanteert daartoe infobrochures, de PHL-website, opendeurdagen, SID-ins en informatiesessies in secundaire scholen. De opleiding houdt ook openlesdagen en organiseert voorafgaand aan de start van het academiejaar een introductiecurcus. De opleiding kent recent een sterk stijgende studenteninstroom. In academiejaar 2011–2012 komt 63% van de instromende studenten uit het ASO, terwijl dat in academiejaar 2005–2006 nog 48% was. De commissie waardeert dat de opleiding de instroomkenmerken bijhoudt, en suggereert deze gegevens actiever te gebruiken bij het informeren van abituriënten. De commissie raadt aan een niet bindende oriëntatieproef te organiseren voorafgaand aan de start van de opleiding. De commissie stelt vast dat de PHL een infofolder heeft samengesteld in verband met het aanvragen van EVC/EVK. Aanvragen voor EVK gebeuren elektronisch en worden beoordeeld door de opleidingscoördinator, na advies van minstens twee deskundigen. Voor een EVC aanvraag gelden de AUHL-procedures. De centrale studentenbegeleider volgt de aanvraagprocedure op.

De commissie stelt vast dat het facet 'studieomvang' voldoet aan de criteria. De academisch gerichte bacheloropleiding bestaat uit 3 studiejaren van elk 60 studiepunten. In totaal wordt dus een opleidingsprogramma georganiseerd van 180 studiepunten. De opleiding voldoet hiermee aan de formele eisen met betrekking tot de minimale studieomvang van een academisch gerichte bachelor.

De commissie beoordeelt het facet 'afstemming tussen vormgeving en inhoud' als goed. De commissie is positief over het didactisch concept van studentgecentreerd onderwijs en is van mening dat het in lijn is met de doelstellingen van de opleiding. De commissie vraagt de opleiding erover te waken dat dit concept met de bijpassende onderwijsvormen bij de integratie van de opleiding binnen de UHasselt gewaarborgd blijft. Het student-gecentreerd onderwijs vertaalt zich in onderwijsvormen als opdrachtgestuurd (OGO) en probleemgestuurd (PGO) onderwijs. Idealiter bevat een onderwijsgroep in het PGO minder dan 10 studenten. De commissie stelt vast dat door de sterk toegenomen instroom er momenteel een 15 tot 20 studenten worden ingedeeld in een werkgroep of een onderwijsgroep, wat de efficiëntie van het studentgecentreerd onderwijs vermindert. Het valt de commissie op dat ook de praktijkgroepen redelijk groot zijn, tot 30 studenten per groep. De commissie is van mening dat de gehanteerde werkvormen aansluiten bij het didactisch concept. Zij meent dat de blokboeken degelijk zijn uitgewerkt. De commissie suggereert de elektronische leeromgeving nog meer als een interactief instrument te gebruiken. De commissie is van mening dat de opleiding een adequate variatie aan leermiddelen hanteert.

Pagina 6 van 15 De commissie beoordeelt het facet 'beoordeling en toetsing' als goed. Zij is van mening dat het toetsbeleid van de opleiding aansluit bij het didactisch concept en prijst de doordachte en gedragen manier van vormgeven. De commissie leidt uit de bestudeerde toetsmatrix af dat de opleiding een uitgebreide variatie aan toetsvormen hanteert. Zij stelt vast dat theoretische blokken meestal worden getoetst met een combinatie van permanente evaluatie en een schriftelijke toets. In praktijkgerichte blokken bestaat de toetsing uit een vaardigheidstoets gecombineerd met een schriftelijke toets. De examenvragen zijn volgens de commissie over het algemeen van een degelijk niveau. De commissie vraagt de opleiding na te gaan hoe de vaardigheidstoets nog verder kan worden geoptimaliseerd, bijvoorbeeld door de student te examineren door de praktijkdocent waarvan de student les krijgt en door het hanteren van een eenvormig evaluatieschema. De commissie constateert dat het onderwijs- en examenreglement (OER) bij inschrijven aan de student wordt meegegeven en raadpleegbaar is via het elektronisch leerplatform en via de website. De commissie is positief over de informatieverschaffing met betrekking tot de examens aan de studenten. Zij stelt vast dat studenten tevreden zijn over de feedbackmogelijkheden. Het examen wordt opgesteld binnen de overlegstructuren van de blokplanningsgroep en het leerlijnenoverleg. De commissie stelt vast dat de opleiding met behulp van een toetsprogramma nagaat of het examen beantwoordt aan de door de competentiematrix aangegeven inhoud. De commissie kon tijdens het bezoek vaststellen hoe het toetsprogramma de kwaliteit en efficiëntie van het toetsen bevordert en bijdraagt aan de evaluatie van de toets zelf. De studenten krijgen tijdens het examen bovendien de mogelijkheid om vragen te wraken. Indien nodig kan de student terecht bij de ombudsdienst in verband met klachten over de examens. De commissie is erg positief over de kwaliteitsbewaking van de toetsing en het gebruik van het toetsprogramma.

Inzet van personeel

De commissie beoordeelt het facet 'eisen professionele en academische gerichtheid' als goed. De commissie stelt vast dat de academisering van de opleiding veel aanpassingen van het personeel heeft gevraagd. Zij constateert een aanzienlijke stijging van het aantal docenten met een doctoraat, momenteel 15 personeelsleden. Ze waardeert dat ook deeltijdse aanstellingen de kans krijgen om een doctoraatsonderzoek te starten. De opleiding kiest er hierbij bewust voor om niet enkele mensen substantieel vrij te stellen, maar om meerdere mensen voor een beperkte onderzoeksopdracht vrij te stellen. Dit beleid resulteert in negen lopende doctoraatstrajecten en 57% van het OP dat aan onderzoek doet. Op basis van de inventarisatie van haar onderzoeksoutput, blijkt een recente maar sterke stijging in het aantal publicaties en goedgekeurde projectaanvragen. De commissie vraagt er wel op toe te kijken dat eens de opleiding geïntegreerd is in de UHasselt het evenwicht tussen de onderwijs- en de onderzoeksopdracht in de taakomschrijving van de personeelsleden bewaard blijft. De commissie is van mening dat momenteel voldoende domeinspecifieke onderzoeksexpertise aanwezig is om de opleiding te verzorgen. De opleiding heeft historisch gezien een sterke professionele gerichtheid, wat zich uit in de praktijkervaring onder de OP-leden, waarvan een vijftiental nog steeds deeltijds functies vervullen in het werkveld. Momenteel is het binnen de UHasselt niet mogelijk om praktijkassistenten voor langer dan vijf jaar aan te stellen. De opleiding wil vooruitziend op de nakende integratie binnen de UHasselt een aangepast statuut voor deze groep ontwikkelen. De commissie vraagt werk van te maken van het aanpassen van het statuut voor praktijkassistenten. De commissie stelt vast dat de opleiding inspanningen doet om gastsprekers in te zetten in het onderwijs. De commissie moedigt de opleiding aan om de positieve trend betreffende de docentenmobiliteit verder te zetten.

Pagina 7 van 15 Daarnaast is ze van mening dat de individuele contacten van de docenten een grote rol kunnen spelen in het zoeken van kwaliteitsvolle stageplaatsen in het buitenland.

De commissie beoordeelt het facet 'kwantiteit van het personeel' als onvoldoende. Zij constateert dat de opleiding voor academiejaar 2011–2012 beschikt over 44 OP-leden voor het organiseren van de bacheloropleiding, wat in het totaal neerkomt op 17,51 VTE's uit eigen middelen. Dit wordt aangevuld met 1 VTE vanuit de UHasselt. De commissie waardeert dat de UHasselt zich reeds engageert binnen de opleiding. De commissie stelt vast dat de opleiding een student/docent ratio van 31,4 heeft. De commissie acht dit hoog, mede rekening houdend met het gegeven dat het student gecentreerd onderwijs in kleine groepen tijd- en energieopslopend is. De commissie stelt vast dat de PHL waar mogelijk solidair is met de opleiding, en in extra middelen voorziet. Niettemin stelt de commissie vast dat de opleiding momenteel een tekort heeft aan praktijkassistenten. De commissie vraagt op korte termijn bijkomend personeel te voorzien om het studentgecentreerd onderwijs en het praktijkonderwijs goed te kunnen inrichten. De commissie constateert in de gesprekken met de OP-leden een hoge werkdruk, veroorzaakt door de academisering, het studentgecentreerd onderwijs en de onzekerheid veroorzaakt door de nakende integratie. De commissie constateert ook enthousiasme onder de OP-leden en ziet dat inspanningen om aan onderzoek te doen, vruchten hebben afgeworpen. De commissie meent dat de stijgende studenteninstroom wel veel druk veroorzaakt, maar ook het succes van de opleiding aantoont en op termijn zicht geeft op bijkomende financiering. Ook zal de integratie binnen de UHasselt een meer voordelige berekening van de middelen voor het organiseren van onderwijs met zich meebrengen. De commissie stelt vast dat een groot deel van de OP-leden wel voltijds aangesteld is binnen de instelling, maar slecht deeltijds werkt binnen de opleiding, wat het onderling overleg bemoeilijkt. De commissie vraagt de opleiding na te gaan hoe het aandeel voltijdse aanstellingen kan toenemen. Verder stelt de commissie een gelijke verdeling betreffende geslacht vast, en blijkt het merendeel van de OP-leden jonger dan 50 (70%).

De commissie beoordeelt het facet 'kwaliteit van het personeel' als goed. De commissie stelt vast dat de opleiding over een gemotiveerd team OP-leden beschikt, met veel ruimte voor intervisie en overleg. Volgens de commissie zijn studenten en alumni tevreden over de didactische kwaliteiten van de OP-leden en het laagdrempelig contact tussen studenten en docenten. De commissie is van mening dat er een degelijk, centraal gestuurd, personeelsbeleid wordt gevoerd. De commissie stelt vast dat er, door de nakende integratie van de opleiding binnen de UHasselt, enige onzekerheid leeft over het toekomstig statuut van de medewerkers en vraagt deze op korte termijn weg te nemen. De commissie waardeert de aandacht voor de onderwijskundige kwaliteiten van de kandidaten voor nieuwe benoemingen. De evaluatie van personeelsleden gebeurt momenteel nog volgens de centrale richtlijnen van de PHL, met een eerste evaluatie na drie jaren en vervolgens om de vijf jaren. De commissie stelt vast dat het evaluatiedossier met een evaluatie door een externe commissie degelijk is uitgewerkt. De opleiding organiseert ook functioneringsgesprekken, die voor het OP tweejaarlijks en voor het ATP jaarlijks plaatsvinden. Om de overgang naar het evaluatie- en bevorderingsbeleid binnen de universiteit te vergemakkelijken, is zeer recent een academisch dossier per OP-lid opgesteld waarin ook de onderzoeksprestaties worden bijgehouden. De commissie stelt vast dat de PHL een beleid betreffende vorming, training en opleiding heeft uitgewerkt (VTO-beleid), waarin volgens het zelfevaluatierapport zowel aandacht is voor reactief (tekorten wegwerken) als proactief (competenties versterken) navormen.

Pagina 8 van 15 De commissie stelt vast dat, ondanks de werkdruk, binnen de opleiding aandacht is voor en ruimte vrijgemaakt wordt voor onderwijskundige navorming.

De commissie is van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Zij stelt vast dat de werkdruk onder de personeelsleden te hoog is. Ze is van mening dat dit deels veroorzaakt wordt door tijdelijke omstandigheden zoals de academisering en de sterk stijgende studenteninstroom. Daarnaast ziet de commissie vooruitzicht op verbetering door de nakende integratie binnen de UHasselt en de vertraagde aanpassing in de financiering op basis van de studenteninstroom. Verder is de opleiding zelf bewust van de hoge werkdruk, en geeft ze aan dat ze werkt naar maatregelen om deze te verlagen, zoals het verlagen van het aandeel deeltijdse functies binnen de opleiding. De visitatiecommissie maakt een positieve afweging, en stelt dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Inzet van het personeel en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet van personeel derhalve als voldoende.

Voorzieningen

De commissie beoordeelt het facet 'materiële voorzieningen' als voldoende. Op de campus Guffenslaan heeft de opleiding beschikking over een aantal aula's, leslokalen en praktijklokalen specifiek ingericht voor de praktijklessen van de opleiding. Verder zijn daar een aantal werk- en ontspanningsruimten voor de studenten, alsook een skills lab. Op de campus Diepenbeek kan de opleiding gebruik maken van de grote aula's, de anatomische snijzaal en de goed uitgeruste bibliotheek van de UHasselt. De commissie is positief over de samenwerking met de UHasselt in verband met het gebruik van de infrastructuur. De commissie stelt vast dat de opleiding in het onderzoekscentrum Reval beschikt over de nodige apparatuur om aan onderzoek te doen, en ondersteunt de ambitie van de opleiding om de onderzoeksinfrastructuur verder uit te breiden. De commissie is van mening dat de nodige domeinspecifieke voorzieningen aanwezig zijn. De commissie vraagt, gezien de stijging van de instroom, de uitbreiding van het aantal en de omvang van de domeinspecifieke praktijklokalen prioriteit te geven. De commissie stelt vast dat de PHL voorziet in een onderhoudsdienst voor hard- en software voor laptops en dat de opleiding voorziet in domeinspecifieke software. De commissie is positief over de bijkomende voorzieningen voor de studenten.

De commissie beoordeelt het facet 'studiebegeleiding' als goed. Zij stelt vast dat de opleiding de instroombegeleiding een belangrijk onderdeel van de studie- en studentenbegeleiding acht. De opleiding organiseert een introductiedag voor nieuwe studenten en jaarlijks is er per departement een infosessie voor de ouders. De commissie stelt vast dat studenten feedbackrapport krijgen van de instroomscreening en dat de studentenbegeleider beschikbaar is voor de verdere opvolging van de resultaten. De commissie merkt op dat de instroomscreening mogelijk al voorafgaand aan de start van de studie kan plaatsvinden, zodat heroriëntatie voorafgaand aan het inschrijven nog mogelijk is. De commissie stelt vast dat de PHL voorziet in eerste- en tweedelijns begeleiding, voor derdelijns begeleiding wordt doorverwezen naar externe diensten. De eerstelijns begeleiding omvat leerbegeleiding door stafleden in de vorm van monitoraten, feedback en bloktoetsbesprekingen. Voor traject- en voortgangsbegeleiding, alsook psychosociale opvang kunnen studenten terecht bij de studentenbegeleider en, voor meer gespecialiseerde begeleiding bij de sociale dienst van de PHL.

Pagina 9 van 15 Voor derdelijns begeleiding wordt doorverwezen naar hulpverlening buiten de PHL. De commissie stelt vast dat de studenten op een laagdrempelige manier in dialoog kunnen treden met de opleiding via het CPO, waardoor de ombudsdienst minder bekend is en weinig geraadpleegd wordt. De commissie raadt aan de studenten beter bekend te maken met de ombudsdienst.

Interne kwaliteitszorg

De commissie beoordeelt het facet 'evaluatie resultaten' als voldoende. Zij stelt vast dat de PHL-brede visie op kwaliteitszorg wordt afgestemd op de kwaliteitszorg binnen de opleidingen. De commissie is van mening dat de kwaliteitszorg binnen de bacheloropleiding wordt gegarandeerd door de diverse overlegmogelijkheden, waaronder de blokplanningsgroep en het CPO. Toch meent de commissie dat er nood is aan een meer gesystematiseerd kwaliteitszorgsysteem. De commissie ondersteunt het voornemen van de opleiding om, in samenwerking met de UHasselt, werk te maken van een meer gesystematiseerd kwaliteitszorgsysteem. De commissie is positief over de mogelijkheid voor de medewerkers om zich via een anonieme enquête uit te spreken over de kwaliteitszorg binnen de opleiding en suggereert deze enquête frequenter te organiseren. De commissie stelt vast dat studenten tot twee jaar geleden jaarlijks werden bevestigd om per opleidingsonderdeel een evaluatie in te vullen, de EVA-blok, maar dat de responsgraad laag was. De commissie stelt vast dat het CPO garandeert dat de studenten per opleidingsonderdeel feedback geven. Niettemin vraagt ze ook initiatieven te nemen om studenten toe te laten op een anonieme manier feedback te geven. De commissie constateert dat ook de responsgraad op een EXIT-bevestiging laag was. De commissie vraagt na te gaan hoe de responsgraad van de enquêtes kan worden verhoogd. Het werkveld wordt na iedere stageperiode bevestigd via de bevestiging Stageplaatsen. Verder vindt er jaarlijks een resonantieoverleg plaats rond een thema, zoals het vernieuwde curriculum en de nieuwe specialisatiestages.

De commissie beoordeelt het facet 'maatregelen tot verbetering' als voldoende. Zij stelt vast dat de opleiding op basis van de resultaten van de enquêtes een aantal verbetermaatregelen hebben genomen. De commissie waardeert het dat de opleiding zich bewust is van de beperkte mogelijkheden om alle aandachtspunten gelijktijdig aan te pakken, en er daarom voor kiest om duidelijke prioriteiten te stellen. De commissie stelt vast dat een aantal aandachtspunten met succes werden uitgevoerd, zoals het versterken van de didactische samenhang in het programma, de uitbouw van een structureel toetsbeleid, de academisering en de doorstroom van het onderzoek naar het onderwijs. Andere aandachtspunten zijn nog steeds actueel, zoals de te beperkte structurele betrokkenheid van studenten bij het beleid. De commissie stelt vast dat de verslaggeving en de opvolging van de contacten met het werkveld te weinig systematisch plaatsvindt en de resultaten uit het CPO niet systematisch worden bijgehouden en opgevolgd. Gezien het CPO een belangrijke schakel is in de kwaliteitszorg van de opleiding, vraagt de commissie de feedback die hierin aan bod komt meer systematisch op te volgen. Aansluitend hierbij is de commissie van mening dat de opleiding kan verbeteren in het formaliseren van de PDCA-cyclus. De commissie vraagt de opleiding na te gaan hoe de stakeholders meer systematisch kunnen worden geïnformeerd over genomen verbetermaatregelen.

De commissie beoordeelt het facet 'betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld' als voldoende. Zij constateert dat de medewerkers via verschillende overleggen bij de opleiding worden betrokken en dat het overleg van domeinverantwoordelijken bijdraagt tot betrokkenheid bij de kwaliteitszorg.

Pagina 10 van 15 Daarnaast stelt zij vast dat er veel ruimte is voor informele betrokkenheid van de medewerkers. De commissie stelt vast dat er geen structurele studentenvertegenwoordiging is in de opleidingsraad. Zij is van mening dat het belangrijk is dat ook studenten op de hoogte zijn van de overkoepelende werking van de opleiding en vraagt de opleiding na te gaan hoe de studenten actiever kunnen worden betrokken bij de kwaliteitszorg. De commissie stelt vast dat de opleiding het werkveld bij de opleiding betrekt. De instelling neemt een aantal initiatieven om met alumni contact te houden, maar alumniwerking op het niveau van de opleiding is nog maar recent opgestart. De commissie beveelt aan een actiever alumni-beleid te voeren op het niveau van de opleiding zelf, bijvoorbeeld via navormingsinitiatieven. De commissie stelt vast dat de opleiding de feedback uit de verschillende overlegorganen ernstig neemt, en tracht om te zetten in verbeteracties, maar vraagt werk te maken van de structurele betrokkenheid van alle stakeholders bij de kwaliteitszorg van de opleiding.

De commissie stelt vast dat alle betrokkenen minstens notie hebben kunnen nemen van het zelfevaluatierapport. De meeste medewerkers waren actief betrokken. Op basis van deze en bovenstaande bevindingen stelt de commissie vast dat alle geledingen in voldoende mate betrokken zijn bij de opleiding.

Resultaten

De commissie beoordeelt het facet 'gerealiseerd niveau' als goed. Zij stelt vast dat alumni en de studenten over het algemeen tevreden zijn over het niveau van de opleiding en de verworven competenties. Ook het werkveld blijkt tevreden over de opleiding, maar vraagt erover te waken dat de professionele gerichtheid die de opleiding van oudsher kenmerkt behouden blijft. De commissie constaatert dat studenten communicatief sterk zijn en initiatief nemen, eigenschappen die ze relateert aan het specifieke onderwijsstelsel dat binnen de opleiding gehanteerd wordt. Studenten hebben geen problemen tijdens de masteropleiding. Docenten geven de commissie aan dat de bachelorstudenten opleiding met succes instromen in de masteropleiding aan de KU Leuven. De commissie stelt vast dat de studenten de vooropgestelde doelstellingen behalen en klaar zijn om de masteropleiding aan te vatten. De commissie is van mening dat de opleiding erin geslaagd is om het academiseringsproces te realiseren. Het academische bachelordiploma heeft geen beroepsfinaliteit, en is in de eerste plaats een voorwaarde om de masteropleiding REVAKI te mogen aanvatten. De commissie stelt vast dat de opleiding laatstejaarsstudenten informeert over de mogelijke afstudeerrichtingen tijdens een infosessie. De internationalisering in de bacheloropleiding richt zich voornamelijk tot internationalisation@home. De commissie is van mening dat dit volstaat

De commissie beoordeelt het facet 'onderwijsrendement' als voldoende. De commissie stelt vast dat de opleiding slaagcijfers bijhoudt en gedetailleerd analyseert, maar beveelt de opleiding aan realistische streefcijfers vast te leggen. De gemiddelde studieduur blijft al enkele jaren stabiel rond de 3,3 tot 3,4 studiejaar. In academiejaar 2010–2011 behaalde 60% van de eerstejaar studenten 75% of meer van het aantal opgenomen studiepunten. In het tweede jaar van het modeltraject behaalde 86% van het aantal studenten 75% of meer van het aantal opgenomen studiepunten en in het derde jaar van het modeltraject was dit 95%. In het eerste bachelorjaar ligt het aantal uittrekkers rond de 20%. In de volgende bachelorjaren haken rond de vijf procent van de studenten af zonder een diploma te behalen. De commissie stelt vast dat de doorstroom en de gemiddelde studieduur, na het eerste blok, goed is en dat de opleiding van uitschrijvende studenten vraagt wat de reden voor drop-out is, waaruit blijkt dat het niveau van de opleiding en de discrepantie tussen de verwachte en de werkelijke inhoud van de opleiding vaak genoemd worden.

Pagina 11 van 15 Dit komt overeen met het gegeven dat 66% van de afhakkers een vooropleiding TSO of BSO hebben gevolgd. De studenten geven de commissie aan dat ze het modulaire systeem met tussenevaluaties waarderen.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	G
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	Ok
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	G
		2.8 beoordeling en toetsing	G
		2.9 masterproef	Nvt
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	O
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	G
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	ORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

betreffende de accreditatie van de Bachelor of Science in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie (academisch gerichte bachelor) van de Provinciale Hogeschool Limburg in samenwerking met de Universiteit Hasselt.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder Art. II.133 – 138, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor of Science in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie (academisch gerichte bachelor) van de Provinciale Hogeschool Limburg in samenwerking met de Universiteit Hasselt goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Hasselt wordt georganiseerd.³

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021.

Den Haag, 19 maart 2014

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert
(bestuurder NVAO)

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij brief van 28 augustus 2013 heeft de instelling van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Dit heeft geleid tot een aanpassing van de accreditatietermijn en een tekstuele aanpassing.

² Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. Bij e-mail van 5 maart 2014 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp van accreditatierapport. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen in bijlage 1 van het accreditatierapport.

³ De Provinciale Hogeschool Limburg is gefuseerd tot Hogeschool PXL. Vanaf het academiejaar 2013-2014 wordt de opleiding aangeboden door de Universiteit Hasselt.

Pagina 15 van 15 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Provinciale Hogeschool Limburg ⁴
– adres instelling	Elfde-Liniestraat 24 (Gebouw A) B-3500 HASSELT BELGIE
– naam instelling	Universiteit Hasselt
– adres instelling	Martelarenlaan 42 B-3500 HASSELT BELGIE
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor of Science in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie
– niveau en oriëntatie	academisch gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen	geen
– studietraject voor werkstudenten	geen
– vestiging opleiding	Diepenbeek
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Revalidatiewetenschappen
– bijkomende titel	geen

⁴ De Provinciale Hogeschool Limburg is gefuseerd tot Hogeschool PXL.